

Бања Лука

Александар Цомбић, с.р.

1352

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију д о н о с и

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ВОДОИНСТАЛАТЕРА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове водоинсталатера, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособљавање полазника за послове уградње и одржавања инсталација водовода, гријања и канализације материјалима нових технологија.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове водоинсталатера са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 300 часова, од чега 30 часова теоријске наставе и 270 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

- (1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.
- (2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.
- (3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

- (1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.
- (2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:
 - а) уредност при раду – 10 бодова,
 - б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,
 - в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
 - г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

- (1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.
- (2) Бодови се преводе у успјех.
- (3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на сљедећи начин:
 - а) недовољно до 51 бода,
 - б) добро од 51 до 75 бодова и
 - в) одлично од 76 до 100 бодова.
- (4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер машинства,
- б) инжењер машинства,
- в) машински техничар - специјалиста, пети степен,
- г) пети степен стручне спреме – инсталатер.

Члан 13.

- (1) Теоријска настава изводи се у учионици и кабинету опремљеном наставним средствима за реализацију теоријске наставе.
- (2) Практична настава изводи се у радионици или код послодавца на основу уговора о сарадњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање лекарског увјерења о здравственим и психофизичким способностима за рад.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-29/12
8. јуна 2012. године
Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ВОДОИНСТАЛАТЕРА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове водоинсталатера
2. Циљ Програма	Оспособљавање полазника за послове уградње и одржавања инсталација водовода, гријања и канализације материјалима нових технологија.
3. Наставни садржаји	<ul style="list-style-type: none"> - Стандарди из области водовода и гријања, - Основне карактеристике флуида (притисак и температура), - Нови и стари материјали и опрема који чине инсталацију - поређење, - Специфичности мјеста уградње инсталације, - Израда скице назидне и узидне инсталације: гријања, водовода, одвода употребљених вода, - Израда спецификације материјала на основу претходно израђене скице, - Израда инсталације водовода пластичним цијевима завареним дифузором, упознавање алата и прибора, - Израда инсталације водовода пластичним цијевима лијељеним љепилом, алати за монтажу и прибор, - Израда инсталације одвода употребљених вода пластичним цијевима: заптивање, промјена правца, нагиб, испитивање заптивености, - Гријање и опрема за гријање: гравитационо, етажно, централно, - Предности и недостаци у односу на класично, - Израда скице инсталације гријања и спецификације материјала: једноцијевно, двоцијевно гријање, - Спајање материјала лемљењем: капиларност, квашење, лемови, топитељи, меко и тврдо лемљење, - Израда инсталације гријања пластичним цијевима, - Израда инсталације гријања бакарним цијевима: кроз под, по зиду, - Израда инсталације гријања ал-рех цијевима: кроз под, по зиду, - Постављање гријних тијела на инсталацију, - Испитивање цијеви на потребан испитни притисак: хладна проба, топла проба, - Безбједност и заштита на радном мјесту: опрема за заштиту, мјере личне заштите, мјере заштите радног места, мјере противпожарне заштите.
4. Облик извођења Програма	Теоријски дио Програма реализује се предавањем у редовној настави, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провјере	<p>Трајање Програма 300 часова (30 часова теоријске наставе и 270 часова практичног рада).</p> <p>Начин провјере</p> <p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провјере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провјере провјеравају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцијени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма, те знања и вјештине који се стичу завршавањем Програма	<p>Кадровски услови</p> <p>Оспособљавање могу да изводе наставници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер машинства, - Инжењер машинства, - Машински техничар - специјалиста, пети степен, - Пети степен стручне спреме – инсталатер. <p>Дидактички услови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комплетна опрема за израду инсталације водовода и гријања, - Сав потребан материјал за израду инсталација. <p>Просторни услови за извођење Програма</p> <p>Програм оспособљавања спроводи се у учионици и кабинету опремљеним наставним средствима за реализацију теоријске наставе, радионици или код послодавца на основу уговора о сарадњи.</p> <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>Након завршеног Програма оспособљавања полазник ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Врши инсталирање водовода и гријања савременим цијевним системима, - Врши инсталирање одвода употребљених вода савременим цијевним системима, - Врши одржавање уграђених инсталација,

	<ul style="list-style-type: none"> - Наведе опрему и мјере заштите на раду, - Објасни основне стандарде из области водовода и гријања, - Чита план инсталације, - Изради скицу инсталације и спецификацију материјала, - Угради све елементе из плана инсталација, - Замијени неисправне дијелове инсталација, - Испита исправност инсталације, - Изради скицу изведеног стања за елементе уграђене у зид, - Примјењује стандарде из области водовода и гријања. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују лџкарско увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад.
8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

1353

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ДИМЊАЧАРА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове димњачара, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособити полазника за чишћење и одржавање димњака, њихов преглед и контролу у домаћинствима и индустрији, уз примјену мјера заштите на раду, као и за примјену мјера заштите од пожара.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове димњачара са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 380 часова, од чега 100 часова теоријске наставе и 280 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

- (1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.
- (2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.
- (3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

- (1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.
- (2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:
 - а) уредност при раду – 10 бодова,
 - б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,
 - в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
 - г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

(1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Бодови се преводе у успјех.

(3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на сљедећи начин:

- а) недовољно до 51 бода,
 б) добро од 51 до 75 бодова и
 в) одлично од 76 до 100 бодова.

(4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер архитектуре,
 б) дипломирани инжењер грађевинарства.

Члан 13.

(1) Теоријска настава изводи се у учионици и кабинету опремљеним наставним средствима за реализацију теоријске наставе.

(2) Практична настава изводи се у школској радионици или предузећу и комуналној установи са којима организатор оспособљавања има потписан уговор о сарадњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање љекарског увјерења о здравственој способности.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-31/12
 8. јуна 2012. године
 Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ДИМЊАЧАРА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове димњачара
2. Циљ Програма	Оспособити полазника за чишћење и одржавање димњака, њихов преглед и контролу у домаћинствима и индустрији, уз примјену мјера заштите на раду, као и за примјену мјера заштите од пожара.
3. Наставни садржаји	<p>Увод</p> <ul style="list-style-type: none"> - циљ обуке, - технологија занимања, - правила пословне културе. <p>Документација</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте и вођење. <p>Познавање материјала</p> <ul style="list-style-type: none"> - силикатни материјали: керамички материјали, ватростални материјали, везивна средства и малтери, - горива: појам и врсте, - производи сагоријевања: чађ, димни гасови и смоле, - средства за чишћење, - масне наслагe. <p>Читање и израда скица и цртежа</p> <ul style="list-style-type: none"> - израда скице нацрта са положајем димњака и вентилације, - читање и коришћење техничких нацрта, - израда скица при утврђивању недостатака. <p>Алат, прибор и уређаји</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте алата, помоћног прибора и уређаја и њихова намјена, - одржавање алата, помоћног прибора и уређаја. <p>Димњаци</p> <ul style="list-style-type: none"> - подјела и врста димњака, - прикључци ложивих објеката, - отвори за чишћење и одстрањивање чађи и смола, - вјетробрани, њихова намјена и постављање. <p>Вентилациони уређаји</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте, - начини провјетравања, - чишћење вентилационих уређаја.

	<p>Уређаји за ложење</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте уређаје за ложење на чврсто, течно и гасовито гориво, - собне пећи, - кухињска и плинска ложишта, - етажна ложишта за централно гријање, - котлови за централно гријање, - парни котлови и индустријска ложишта, - сушаре, - индустријске пећи, - одржавање и контрола. <p>Хемијска средства за чишћење</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте хемијских средстава и њихова примјена у димњачарским пословима, - киселине, базе, - помоћна средства, - заштита при раду са хемикалијама. <p>Процес чишћења</p> <ul style="list-style-type: none"> - подјеле и врсте, - чишћење димоводних објеката, - чишћење вентилационих уређаја, - чишћење котлова и ложишта, - чишћење, стругање подова и плафона, - одстрањивање чађи, смоле, - одстрањивање масних наслага. <p>Безбједност и заштита здравља на раду</p> <ul style="list-style-type: none"> - појам, улога и значај безбједности и заштите на раду, - обавезе и одговорности послодавца из безбједности и заштите здравља на раду, - обавезе и одговорности запослених из безбједности и заштите здравља на раду. <p>Заштита од пожара</p> <ul style="list-style-type: none"> - услови горења, - врсте пожара, - средства за гашење пожара, - техника гашења пожара.
4. Облик извођења Програма	Теоретски дио Програма изводи се редовном наставом, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провере	<p>Трајање Програма 380 часова (100 часова теоријске наставе и 280 часова практичног рада).</p> <p>Начин провере</p> <p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провере проверавају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјенивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцијени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма, те знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма	<p>Кадровски услови</p> <p>Обуку могу да изводе наставници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер архитектуре, - Дипломирани инжењер грађевинарства. <p>Дидактички услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Заштитна опрема, - Димњачарски прибор и алат. <p>Просторни услови</p> <p>Програм оспособљавања спроводи се у учионици и просторима гдје се налазе радна мјеста и услови за које се полазник обучава.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоретске наставе, - Школска радионица или предузеће и комунална установа са којима организатор оспособљавања има потписан уговор о сарадњи. <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>Након завршеног Програма оспособљавања полазник ће моћи самостално да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чисти димњаке, димне канале, термоенергетска постројења, масне вентилације и вентилационе уређаје, - Прегледа, контролише и одржава димоводне и вентилационе канале, - Чита скице и цртеже из техничке документације корисника услуга, - Користи скице, цртеже и техничку документацију, - Скицира димњак са оштећењем,

	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите основни прибор за рад, помоћна средства и уређаје, - Користите основни прибор, помоћна средства за рад и уређаје, - Одржава и чисти основни прибор и помоћна средства за рад, - Разликује врсте димњака, вентилационих уређаја и ложишта, - Наведите технике и принципе чишћења на димоводним објектима, - Наведите карактеристике и намјену хемијских средстава за чишћење, - Чисти хемијским средствима, - Наведите карактеристике производа сагоријевања, - Уочи везу између цуга и димензионирања димњака, - Чисти и вади чађ из димноводних и ложишних објеката и уређаја, - Спаљује и струже чађ у димоводном објекту, - Чисти вентилационе канале и уређаје, - Чисти термоенергетска постројења, - Скида смолу, чађ и све остале насlage механичким и хемијским путем из свих врста котлова, - Чисти замашћене површине (подови, плафони, канали), - Одржава и контролише исправност свих димоводних и ложишних објеката, - Контролише исправност резервних димњака, - Прегледа новоизграђене и дограђене ложишне објекте и уређаје, - Уочи оштећење димњака и санира оштећења, - Препозна критичне тачке опасности на послу, - Примјењује прописе о заштити на раду, - Примјењује прописе о заштити од пожара. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују увјерење о здравственој способности.
8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

1354

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ АРМИРАЧА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове армирача, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособити полазника за обављање послова армирача.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове армирача са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 380 часова, од чега 60 часова теоријске наставе и 320 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

(1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.

(2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.

(3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

(1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.

(2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:

а) уредност при раду – 10 бодова,

б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,

в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,

г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

(1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Бодови се преводе у успјех.

(3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на следећи начин:

а) недовољно до 51 бода,

б) добро од 51 до 75 бодова и

в) одлично од 76 до 100 бодова.

(4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

а) дипломирани инжењер архитектуре,

б) дипломирани инжењер грађевинарства,

в) пети степен стручне спреме – армирач.

Члан 13.

(1) Теоријска настава изводи се у учионици и кабинету опремљеном наставним средствима за реализацију теоријске наставе.

(2) Практична настава изводи се у армирачком погону или градилишту.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање љекарског увјерења о здравственим и психофизичким способностима за рад.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-32/12

8. јуна 2012. године

Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ АРМИРАЧА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове армирача
2. Циљ Програма	Оспособити полазника за обављање послова армирача
3. Наставни садржаји	<p>Увод:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Грађевински објекти - Послови и радни задаци армирача - Организација радног мјеста - Основи цртања и читања планова пројеката <p>Алат и прибор за рад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Алат, прибор и машине за армирачке радове - Употреба алата и одржавање <p>Армирачки радови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Улога арматуре у армирано – бетонским радовима - Врсте челика који се користи у грађевинарству - Обиљежавање, сјечење и савијање арматуре - Начин сјечења, савијања и настављања арматуре - Правила за армирање

	<ul style="list-style-type: none"> - Распоређивање арматуре у пресецима - Обликовање арматуре - Сидрење арматуре - Настављање арматуре - Монтажа арматуре <p>Технички нормативи за бетон и армирани бетон</p> <p>Технологија бетона :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Састав бетона - Врсте бетона - Марка бетона - Справљање бетона (ручно и машински) - Транспорт бетона - Уграђивање бетона - Основна правила бетонирања <p>Армирачки планови основних конструктивних елемената</p> <p>План арматуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стуба - зида - темеља испод стубова - темеља испод зидова - хоризонталних серклажа - вертикалних серклажа - греда - плоча <p>Монтажа и повезивање арматуре</p> <p>Настављање арматуре</p> <p>Сидрење</p> <p>Армирани бетон</p> <p>Садејство арматуре и бетона</p> <p>Заштита на раду</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прописи на раду, - Мјере и средства заштите на раду. <p>ПРАКТИЧНА НАСТАВА</p> <p>Упознавање са машинама, алатом, прибором и материјалом, потребним за оперативне послове армирача.</p> <p>Руковање машинама, алатом и прибором.</p> <p>Складиштење и припрема материјала.</p> <p>Избор арматуре по профилима према упутству.</p> <p>Ручна обрада бетонског челика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исправљање, - одмјеравање, - сјечење, - савијање, - настављање. <p>Извођење армирано–бетонских конструктивних елемената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монтажа арматуре и - повезивање арматуре. <p>Припрема арматуре за транспорт до мјеста уградње.</p> <p>Заштита на раду.</p> <p>Заштита животне средине.</p>
4. Облик извођења Програма	Теоријски дио Програма реализује се предавањем у редовној настави, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провјере	<p>Трајање Програма 380 часова (60 часова теоријске наставе и 320 часова практичног рада).</p> <p>Начин провјере</p> <p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провјере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провјере провјеравају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцјени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за	<p>Кадровски услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер архитектуре,

<p>извођење Програма те знања и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер грађевинарства, - Пети степен стручне спреме - армирач – бетонирач. <p>Дидактички услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Клијешта (мања, већа и за везивање), - Маказе - сјекач за арматуру, - Чекић, - Челична четка, - Метар, - Кључ за повијање арматуре, - Радни сто за исправљање и повијање арматуре, - Брусилца, - Заштитна одијела, - Шљемови, - Рукавице, - Чизме. <p>Просторни услови за извођење Програма</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоретске наставе, - Армирачки погон и градилиште. <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>Након завршетка Програма полазник треба да познаје:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Избор машина, алата, прибора и материјала, потребних за оперативне послове армирача, - Руковање машинама, алатом и прибором, - Организацију радног мјеста радионице, - Врсте машина, алата и прибора, - Материјал за армирачке радове, - Складиштење и припрема материјала за армирачке радове у складу са радним налогом, - Врсте челика које се користе за армирачке радове, - Одабирање арматуре по профилима - техничко упутство, - Преношење мјере са цртежа на арматурне шипке или мреже уз помоћ алата и прибора, - Једноставни арматурни нацрти, - Сјечење, савијање и настављање арматуре - правила за армирање, - Монтирање и повезивање арматуре према датим једноставним арматурним нацртима: - Правила за армирање, - Припремање арматуре за транспорт до мјеста уградње, - Правила за транспорт арматуре, - Опслуживање армирача потребним материјалом и алатом, - Попуњавање докумената о утрошку материјала за једноставне конструктивне елементе, - Попуњавање дневника рада, - Основна техничка документација, - Одржавање алата и прибора - правила одржавања алата и прибора, - Употребу заштитних средстава и опреме на раду, - Сортирање и одлагање отпада, - Основни прописи заштите на раду, - Коришћење одговарајуће опреме у циљу заштите околине, - Основни прописи из подручја заштите околине. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
<p>7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма</p>	<p>Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују лљкарско увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад.</p>
<p>8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу</p>	<p>На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржане обуке.</p>

1355

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", бр. 59/09 и 1/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију д о н о с и

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ РУКОВОАЦА ГРАЂЕВИНСКИХ МАШИНА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове руковоаца грађевинских машина, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособљавања полазника за управљање грађевинским машинама.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове руковоаца грађевинских машина са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Програм траје укупно 480 часова, од којих 60 часова теоријске наставе и 420 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама за оспособљавање и просторима гдје се налазе услови и радна мјеста за које се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана која морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

- (1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 20 бодова.
- (2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.
- (3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

- (1) Радни задатак се може оцијенити са највише 80 бодова.
- (2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:
 - а) уредност при раду – 10 бодова,
 - б) извођење радних операција, руковање машином – 20 бодова,
 - в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
 - г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

- (1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.
- (2) Бодови се преводе у успјех.
- (3) Скала успјешности је тростепена и будује се на следећи начин:
 - а) недовољно до 51 бода,
 - б) добро од 51 до 75 бодова и
 - в) одлично од 76 до 100 бодова.
- (4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер машинства, смјер мотори и моторна возила,
- б) дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер и
- в) професор машинства.

Члан 13.

- (1) Теоријска настава изводи се у кабинету опремљеном наставним средствима за реализацију теоријске наставе.
- (2) Практична настава изводи се на градилишту грађевинских предузећа и самосталних грађевинских радњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа, посједовање лекарског увјерења о здравственим и психофизичким способностима за рад и возачке дозволе Б категорије.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају Програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ РУКОВООЦА ГРАЂЕВИНСКИХ МАШИНА

1. Назив Програма	Програм осposобљавања за послове руковооца грађевинских машина
2. Циљ Програма	Оспособљавање полазника за управљање грађевинским машинама.
3. Наставни садржаји	<p>Мјере заштите при раду са грађевинским машинама, Багер са дубинском кашиком (основна машина - погонски мотор, радни прибор - алат, радни уређај машине, систем уљне хидраулике), Комбинована грађевинска машина (основна машина - погонски мотор, радни прибор - алат, радни уређај машине, систем уљне хидраулике), Булдожер (основна машина-погонски мотор, радни прибор - алат, радни уређај машине, систем уљне хидраулике); Скрепер (основна машина - погонски мотор, радни прибор - алат, радни уређај машине, систем уљне хидраулике); Машине за сабијање тла (основна машина - погонски мотор, радни прибор - алат, радни уређај машине, систем уљне хидраулике), Врсте горива и мазива, Одржавање радних машина, Отклањање ситних кварова, Практична настава.</p>
4. Облик извођења Програма	Теоријски дио Програма реализује се предавањем у редовној настави, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провере	<p>Трајање Програма 480 часа (60 часова теоријске наставе и 420 часова практичног рада). Начин провере Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провере проверавају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провера стечених теоријских знања обавља се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 20 бодова. Провера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцијени са највише 80 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - извођење радних операција - руковање машином – 20 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма те знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма	<p>Кадровски услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер машинства, смјер мотори и моторна возила, - Дипломирани инжењер саобраћаја, смјер друмски саобраћај, - Професор машинства. <p>Дидактички услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мултимедијална опрема (један рачунар и пројектор), - Презентације, филмови машина у раду, часописи, - Фабрички каталози, проспекти машина, упутство за руковање и одржавање машине, - Узорци компоненти и дијелова грађевинских машина, - Узорци личних средстава заштите, - Заштитна опрема за сваког полазника према прописима. <p>Просторни услови за извођење Програма</p> <p>Програм оспособљавања спроводи се у школи и просторима гдје се налазе радна мјеста и услови за које се полазник обучава.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоријске наставе; - Градилишта грађевинских предузећа и самосталних грађевинских радњи. <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>По завршетку Програма полазник ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објасни могућности и примјену багера са дубинском кашиком, комбиноване грађевинске машине, булдожера, скрепера и машина за сабијање тла, - Објасни радни циклус багера са дубинском кашиком, комбиноване грађевинске машине, булдожера, скрепера и машина за сабијање тла, - Наведете врсте и објасни појединачну употребу горива и мазива, - Управља грађевинским машинама, - Врши ископ, утовар, претовар, планирање и сабијање земљаног тла, - Спроводи редовно одржавање грађевинских машина, - Отклони ситније кварове на машини, - Употреби средства личне заштите при раду са грађевинским машинама. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која поседују љекарско увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад и возачком дозволом Б категорије.

8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.
---	--

1356

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ТЕСАРА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове тесара, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособљавање полазника за извођење основних тесарских операција.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове тесара са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 420 часова, од чега 60 часова теоријске наставе и 360 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

- (1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.
- (2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.
- (3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

- (1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.
- (2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:
 - а) уредност при раду – 10 бодова,
 - б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,
 - в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
 - г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

- (1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.
- (2) Бодови се преводе у успјех.
- (3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на сљедећи начин:
 - а) недовољно до 51 бода,
 - б) добро од 51 до 75 бодова и
 - в) одлично од 76 до 100 бодова.
- (4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер грађевинарства,
- б) дипломирани инжењер архитектуре,
- в) инжењер грађевинарства,
- г) пети степен стручне спреме тесар.

Члан 13.

(1) Теоријска настава изводи се у кабинету опремљеном наставним средствима за реализацију теоријске наставе.

(2) Практична настава изводи се у тесарској радионици и градилишту грађевинских предузећа и самосталних грађевинских радњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање љекарског увјерења којим се потврђује да су лица способна за рад на висини, да имају нормалну функцију равнотеже, да су добре физичке грађе, да имају добру координацију покрета руку и ногу, да су доброг психичког здравља и да имају нормалну ширину видног поља.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-22/12
8. јуна 2012. године
Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ТЕСАРА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове тесара
2. Циљ Програма	Оспособљавање полазника за извођење основних тесарских операција.
3. Наставни садржаји	<ul style="list-style-type: none"> - Увод у тесарске радове, - Материјал, алат и прибор за тесарске радове, - Заштита на раду и противпожарна заштита, - Основи цртања и читања планова пројеката, - Извођење основних тесарских веза, - Профилисање и обиљежавање објеката на терену, - Помоћна средства за извођење грађевинских радова, скеле, - Класична оплата, монтажа, демонтажа, чишћење и складиштење.
4. Облик извођења Програма	Теоријски дио Програма се реализује редовном наставом, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провјере	<p>Трајање Програма 420 часова (60 часова теоријске наставе и 360 часова практичног рада)</p> <p>Начин провјере</p> <p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провјере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провјере провјеравају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцијени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма те знања и вјештине који се	<p>Кадровски услови</p> <p>Оспособљавање могу да изводе наставници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер грађевинарства, - Дипломирани инжењер архитектуре, - Инжењер грађевинарства,

стичу завршавањем Програма	<ul style="list-style-type: none"> - Пети степен стручне спреме тесар. Дидактички услови <ul style="list-style-type: none"> - Комплет личног алата на свака два полазника, - Групни алат, - Заштитна опрема за сваког полазника према прописима, - Материјал за тесарске радове, - Помоћни материјали. Просторни услови за извођење Програма Програм оспособљавања спроводи се у учионици и просторима и условима за које се полазник обучава: <ul style="list-style-type: none"> - Кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоријске наставе, - Школска тесарска радионица, - Градилишта грађевинских предузећа и самосталних грађевинских радњи. Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма: Након завршетка Програма полазник ће моћи да: <ul style="list-style-type: none"> - Израђује основне тесарске везе према упутству, - Израђује различите врсте оплата према упутству, - Монтира и демонтира различитих врста оплата, - Примјењује мјере заштите током извођења тесарских радова, - Објасни примјену тесарског алата и прибора, - Разликује различите врсте материјала који се примењују при тесарским радовима, - Разликује елементе оплате и кровне конструкције и њихову функцију, - Употребљава тесарски алат и прибор, - Учествује при изради основних тесарских веза (реже, засијеца, спаја елементе, везује оплату), - Учествује при монтажи, демонтажи, чишћењу и складиштењу оплате, - Примјењује средстава личне заштите током рада.
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која имају лљкарско уверење, којим се потврђује да су лица способна за рад на висини, да имају нормалну функцију равнотеже, да су добре физичке грађе, да имају добру координацију покрета руку и ногу, да су доброг психичког здравља и да имају нормалну ширину видног поља.
8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

1357

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ЗИДАРА

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове зидара, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособљавање полазника за самостално обављање послова зидара.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове зидара са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 400 часова, од чега 40 часова теоријске наставе и 360 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

(1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.

(2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.

(3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

(1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.

(2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:

- а) уредност при раду – 10 бодова,
- б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,
- в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
- г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

(1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Бодови се преводе у успјех.

(3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на следећи начин:

- а) недовољно до 51 бода,
- б) добро од 51 до 75 бодова и
- в) одлично од 76 до 100 бодова.

(4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер архитектуре,
- б) дипломирани инжењер грађевинарства,
- в) инжењер грађевинарства,
- г) пети степен стручне спреме – зидар.

Члан 13.

(1) Теоријска настава изводи се у кабинету опремљеном наставним средствима за реализацију теоријске наставе.

(2) Практична настава изводи се у радионици или градилишту код послодавца са којим организатор има закључен уговор о сарадњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање љекарског увјерења о здравственим и психофизичким способностима за рад.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-28/12
8. јуна 2012. године
Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ЗИДАРА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове зидара
2. Циљ Програма	Оспособљавање полазника за самостално обављање послова зидара.
3. Наставни садржаји	<p>Увод</p> <ul style="list-style-type: none"> - Грађевински објекти, - Зидарски радови, - Мјесто и перспектива развоја, - Основи цртања и читања планова пројеката. <p>Зидарски алат и прибор и механичка средства</p> <ul style="list-style-type: none"> - Алат, прибор и механичка средства, - Провјера исправности алата, - Употреба алата, - Одржавање алата <p>Материјали за зидање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опек – врсте опеке и димензије, - Блокови – подјела блокова и димензије (опекарски блокови, бетонски блокови, лаки блокови од

	<p>органских материјала),</p> <ul style="list-style-type: none"> - Камен – подјела према степену обрађености. <p>Малтери</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припрема малтера за зидање, - Припрема малтера за малтерисање. <p>ЗИДАЊЕ</p> <p>Зидање опеком</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основна правила зидања, - Дебљине и дужине зидова, - Врсте слогова – веза, - Завршавање зидова, - Сучељавање зидова, - Укрштање зидова, - Отвори за врата и прозоре, - Зидање стубова, - Зидање лукова. <p>Зидање блоковима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зидање преградних зидова, - Зидање носећих зидова, - Зидање фасадног зида, - Правила за зидање. <p>Зидање димњака и вентилационих канала</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правила за зидање, - Вођење канала, - Канали типа "шунт". <p>Зидање каменом</p> <ul style="list-style-type: none"> - Алат за обраду камена, - Правила за зидање. <p>Зидање преградних зидова од гипс–картона</p> <p>Хидроизолација</p> <ul style="list-style-type: none"> - Материјал за изолацију од влаге, - Хоризонтална изолација зидова, - Вертикална изолација зидова, - Хидроизолација крова и тераса. <p>Малтерисање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Унутрашње малтерисање, - Грубо малтерисање, - Дерсовање, - Глатко малтерисање, - Глетовање, - Израда ивица, - Малтерисање уложина (шпалери), - Малтерисање плафона, - Спољашње малтерисање, - Машинско малтерисање унутрашњих и спољашњих зидова, - Правила малтерисања. <p>Употреба скеле</p> <ul style="list-style-type: none"> - Врсте и типови скела, - Правила монтаже скела. <p>Организација радног мјеста</p> <ul style="list-style-type: none"> - Распоред материјала и алата, - Одржавање радног мјеста. <p>Заштита на раду</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мјере заштите радника, - Заштита објекта, - Заштитна средства, - Упознавање полазника са ризицима и опасностима на радном мјесту. <p>ПРАКТИЧНА ОБУКА</p> <p>Практично упознавање са зидарским алатом и помоћним прибором</p> <ul style="list-style-type: none"> - Провјера алата, - Употреба алата. <p>Припремни радови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припрема радног мјеста, - Обиљежавање према задатој скици или цртежу, - Припрема материјала, - Припрема алата. <p>Справљање малтера</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припрема мјеста за справљање, - Допрема материјала и алата, - Гашење креча, - Ручно справљање малтера (цементног малтера, продуженог малтера у базним размјерама). <p>ЗИДАЊЕ ЗИДОВА ОПЕКОМ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сјечење опеке, - Зидање дужњачком везом, - Зидање везачком везом, - Зидање обичном или блок везом, - Зидање крстастом везом, - Зидање готском везом. <p>Завршетак зидова</p> <p>Сучељавање зидова</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зидање под: правим углом, оштрим углом и тупим углом.
--	--

	<p>Укрштање зидова Зидање под правим углом и косим углом. Зидање преградних зидова од опеке Зидање отвора за врата и прозоре Зидање парапета Зидање стубова Зидање лукова Зидање зидова блоковима - Зидање шупљим (гитер) блоковима спољашњих и унутрашњих конструктивних зидова. - Зидање фасадним шупљим блоком. - Зидање испуне шупљим (гитер) блоковима са хоризонталним шупљинама. Зидање зидова од бетонских блокова Зидање преградних зидова Зидање димњака - Уграђивање прикључака за пећи, - Уграђивање димњачких вратанаца, - Израда димњачке капе. Зидање шунт-димњака Зидање вентилационих канала обичном опеком Зидање вентилационих канала типа шунт Зидање каменом - Практично упознавање са алатом за обраду камена, - Сортирање камена за зидање, - Обрађивање камена за зидање, - Зидање разним врстама камена. Зидање преградних зидова од гипс картона Уграђивање столарије - Уградња врата и прозора - Чишћење столарије Унутрашње малтерисање - Грубо малтерисање зидова, - Глатко малтерисање зидова, - Израда ивица, - Малтерисање уложина (шпалетни), - Глетовање зидова, - Малтерисање преко старог малтера, - Малтерисање плафона, - Малтерисање спољних зидова продужним малтером. Скела - Монтажа и демонтажа скеле, - Чишћење скеле. Примјена мјера заштите на раду Примјена мјера заштите животне средине</p>
4. Облик извођења Програма	Теоријски дио Програма се реализује редовном наставом, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провјере	<p>Трајање Програма 400 часова (40 часова теоријске наставе и 360 часа практичног рада). Начин провјере Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провјере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провјере провјеравају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцјени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су: - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена: - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма те знања и вјештине који се стичу завршавањем Програма	<p>Кадровски услови - Дипломирани инжењер архитектуре, - Дипломирани инжењер грађевинарства, - Инжењер грађевинарства, - Пети степен стручне спреме – зидар. Дидактички услови - Зидарски алати, - Алат за обраду камена, - Алат за малтерисање (ручно), - Скеле, - Материјал за зидање, - Опрема за заштиту на раду.</p>

	<p>Просторни услови за извођење Програма</p> <p>Теоријски дио Програма изводи се у учионицама.</p> <p>Практични дио Програма изводи се у радионици или на градилишту код послодавца са којим организатор има закључен уговор о сарадњи.</p> <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>Након завршетка Програма полазник ће бити оспособљен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Припрема малтере, - Зид све врста зидова, - Малтерише, - Монтира и демонтира скелу, - Користи алат и средства, - Примјењује мјере личне заштите и заштите животне средине. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују љекарско увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад.
8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.